

ПРАВИЛА ЗА ПРОИЗХОД, ПРИЛАГАНИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

РАЗДЕЛ I

Въведение

Понятието “произход”

Произходът е “икономическата” националност на стоките в международната търговия. Има два вида произход – **непреференциален** и **преференциален**.

Непреференциалният произход придава на стоките “икономическа” националност и се използва при прилагане на различни мерки на търговската политика (като антидъмпингови мерки, количествени ограничения) или за тарифни квоти, за статистически цели, както и във връзка с обществени търгове, маркирането на произход и възстановявания при износа в рамките на Общата селскостопанска политика на ЕС.

Преференциалният произход придава на стоките, търгувани между определени страни, ползи под формата на внос с намалени или нулеви ставки на митата.

Важен елемент при определянето на произхода на стоките е тяхното тарифно класиране, тъй като в преобладаващата част от случаите специфичните за отделните стоки правила за произход са формулирани за конкретни позиции или глави от тарифата.

Операторите, които не са сигурни за произхода на стоките или просто искат да имат законова сигурност по неговото определяне могат да подадат искане за издаване на Обвързваща информация за произход (ОИП). ОИП е решение на митническите органи, което е обвързващо за митническите органи във всички срани-членки на ЕС по отношение на стоките, изнасяни или внасяни след издаването на решението, при условие, че стоките и обстоятелствата, определящи придобиването на произхода, са идентични във всяко отношение с тези, описани в ОИП. То обикновено е валидно три години от датата на издаване.

Митнически съюз

Движението на стоките в рамките на **митнически съюзи** не се базира на техния произход, а на спазването на разпоредбите за свободно обращение. Все пак, в търговията между страни, които са в митнически съюз, някои продукти са извън обхвата на митническия съюз и остават предмет на преференциално третиране, базирано на произхода.

Правила за произход "check-list"

Ако търсите разяснения, касаещи конкретен проблем, този checklist би могъл да ви помогне къде да намирите отговора.

1. Непреференциален произход:

- *Износ от Европейския съюз*
  - o Имам ли нужда от доказателство за произход? Изискванията на трети страни, за които се изнася могат да бъдат намерени в сайта на DG Trade - [market access database](#) или чрез техните консулства или посолства.
  - o Издаване на доказателство за произхода: Сертификат за произход, който се издава от Търговските камари (приложение 12 на Правилника за прилагане на Митническия кодекс) или специфичен сертификат по модел съгласно други специфични разпоредби.
  - o Какви са правилата за произход? За правилата, прилагани в страната на вноса проверете DG Trade - [market access database](#) или чрез техните консулства или посолства.
- *Внос в Европейския съюз*
  - o За да проверите дали стоките отговарят на правилата на ЕС – виж чл. 23 до чл. 25 от Митническия кодекс + чл. 35 до 40 и Анекси 9 до 11 от Правилника за прилагане на Митническия кодекс, както и в Раздел II - Непреференциални правила
  - o Издаване на доказателство за произход в страната на износа: ако се изисква от

законодателството на ЕС или специални разпоредби (напр. текстил)
 о Какъв вид сертификат за произход (СП) се изисква?

- СП за текстилни изделия (споразумение по текстила)
- СП за селскостопански стоки – виж чл. 55 до чл. 65 + Анекс 13 от Правилника за прилагане на Митническия кодекс
- Универсален СП - не е предвиден специален образец, но следва да са изпълнени условията на чл. 47 от Правилника за прилагане на Митническия кодекс

2. Преференциален произход:

- Какви мита и такси с разностоен ефект се прилагат? Това е въпрос на тарифата, а не на произхода: виж митническата тарифна база данни на ЕС – TARIC в сайта на Европейската комисия, ГД TAXUD http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/en/tarhome.htm
- Въпроси за мерките на търговската политика, като антидъмпингови мерки или квоти? Виж съответното законодателство.
- Статут на стока с произход? Това може да засяга повече от един от следните елементи: специфични продуктови правила, съдържащи се в списък от обработки или преработки, кумуляция, минимални операции, общ толеранс. Виж изложеното по-долу в Общи разпоредби и специфичните за съответната правна рамка разпоредби
- Възможно ли е възстановяване или освобождаване от мита? Виж правилото за “no drawback”.
- Какви териториални или транспортни правила се прилагат? Виж принципа за териториалност и правило за директен транспорт
- Въпроси за доказване на произхода? Виж доказателства за произход, одобрени износители, доказване на произхода, освобождаване от представяне на доказателство за произход, валидност, административно сътрудничество

Подробна информация за произход може да се намери в сайта на Европейската комисия ГД TAXUD http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs_duties/rules_origin/index_en.htm

РАЗДЕЛ II

Непреференциален произход

А) Общи аспекти на непреференциалния произход

Непреференциалните правила за произход са използват за всички видове мерки на търговската политика, като например: антидъмпингови и изравнителни мита, търговско ембарго, защитни и репресивни мерки, количествени ограничения, за някои видове тарифни квоти, за търговска статистика, за публични търгове, за маркиране на произхода, и т.н.. Освен това, възстановяванията при износа в рамките на Общата селскостопанска полита също често се базират на непреференциалния произход.

Съществуват две базови понятия при определяне на произхода на стоките - '*изцяло получени*' продукти и продукти, които са претърпели "*последна съществена трансформация*".

Ако само една страна участва в придобиването на произхода се прилага понятието "*изцяло получени*". Практически това се ограничава до продукти, получени в тяхното естествено състояние и продукти, получени от тях.

Ако две или повече страни участват в производството на стоките понятието "*последна съществена трансформация*" определя произхода на стоките.

По принцип критерият за последна съществена трансформация се изразява по три начина:

- *Чрез правило, изискващо смяна на тарифната позиция или подпозиция в Хармонизираната система;*

- *Чрез списък на операции по обработка или преработка, които придават или не придават на стоките произхода на страната, в която са извършени операцията;*
- *Чрез правило за добавена стойност, при което нарастването на стойността вследствие на операции по сглобяване или влягане на материали с произход, представлява определено ниво от цената на производител на продукта.*

Б) Законова рамка на непреференциалния произход

Законовата рамка на непреференциалните правила за произход е чл. 22 до 26 на Митническия кодекс (СС) – Регламент на Съвета No. 2913/92, членове 35-65 и анекси 9 до 11 на Правилника за прилагане на митническия кодекс (IPC) – Регламент на комисията No. 2454/93.

Член 23 (2) СС съдържа дефиницията на "стоки, изцяло получени в дадена страна".

Член 24 СС определя произхода на стоките, в чието производство са взели участие повече от една страна.

Тази дефиниция е с принципен характер, като специфични критерии са посочени за определянето на произхода на текстилни продукти (членове 36 до 38, анекси 9 и 10 IPC) и ограничен брой от други продукти (анекси 9 и 11 IPC).

Член 25 СС съдържа разпоредба, предназначена да предотврати заобикаляне на произхода. Тази разпоредба се прилага в случаи, когато обработката или преработката върху продукта се извършва само с цел заобикаляне на разпоредби, приложими към тези стоки от определени страни.

Член 26 СС предвижда възможността митническото или друго специфично законодателство да изисква доказване на произхода.

Членове 35-40 IPC излагат специфични разпоредби за прилагане на правилото за последна съществена трансформация за текстилни изделия и ограничен брой от други продукти.

Членове 41-46 IPC съдържат специфични разпоредби за произхода по отношение на принадлежности, резервни части и инструменти, които формират част от стандартното оборудване на машини, апарати или превозни средства.

Членове 47-54 IPC съдържат разпоредби, свързани с условията, на които трябва да отговарят сертификатите за произход

Членове 55-65 IPC съдържат специфични разпоредби, свързани със сертификати за произход на селскостопански продукти, които са обект на специални разпоредби за внос и разпоредби за административно сътрудничество по отношение на тези сертификати.

В) Определяне на произхода на даден продукт

1) Продукти, изцяло получени в една страна :

Стоки, изцяло получени в една единствена страна по смисъла на член 23 от Регламент No 2913/92 (СС) произхождат от тази страна.

2) Други продукти :

Когато две или повече страни участват в производството на дадена стока, произходът на стоката следва да се определи съгласно член 24 от СС.

Член 24 СС гласи: "Стоки, в чието производство участват повече от една страна се счита, че произхождат от страната, където са претърпели своята последна, съществена, икономически обоснована обработка или преработка, в предприятие, оборудвано за целта и довела до производството на нов продукт или която представлява важен етап за производството".

2.1) Продукти, обхванати от специфичните разпоредби в IPC:

Тъй като не е лесно да се определи кога общият критерий съгласно чл. 24 СС е изпълнен, в някои случаи за определени продукти са създадени правила, с които се определят конкретни операции, които извършени сами по себе си придават или не придават непреференциален произход на продукта. Тези правила са се решавали през годините за определят някои конкретни случаи, които са имали нужда от допълнителна яснота. За някои продукти, различни от текстилните, правилата се съдържат в анекси 9 и 11 от Регламент No 2454/93 (IPC). Анекс 9 съдържа описание как да се прилагат правилата в анекси 10 и 11. Анекс 11 съдържа правила под формата на специфични обработки или преработки, които трябва да бъдат изпълнени за продуктите, посочени в този анекс.

За текстилните изделия от Раздел XI на Комбинираната номенклатура тази извършена обработка или преработка от материали без произход трябва да доведе до класиране на получения продукт в различна тарифна позиция по КН. Това правило е известно като "*смяна на тарифната позиция*" (СТН) (чл. 37 IPC).

Все пак, за определени текстилни продукти анекс 10 на IPC дава специфични процеси, които трябва да бъдат изпълнени за да може полученият продукт да придобие непреференциален произход. Този анекс трябва да се ползва заедно с анекс 9 на IPC, описващ как се прилагат правилата в анекс 10.

Освен това, някои обработки или преработки никога не придават непреференциален произход върху получения текстилен продукт, дори правилото за смяна на тарифната позиция да е било изпълнено. Те са известни като "*минимални операции*" (чл. 38 ИРС).

2.2) Продукти, необхванати от специфично правило в ИРС :

Постигнато е общо съгласие, че произходът на продукти, необхванати от специфично правило в ИРС следва да бъде определен в съответствие с позицията на ЕС, взета в преговорите в рамките на Хармонизационната работна програма по Споразумението по правилата за произход на СТО, която дефинира същото понятие за "последна съществена трансформация", на същото законово основание – чл. 24 на СС.

Хармонизация в СТО

Като част от Уругвайския кръг от многостранни търговски преговори е постигнато споразумение между страните-членки на СТО за хармонизиране на непреференциалните правила за произход. За тази цел Маракешкото Споразумение по правилата за произход установява хармонизационна работна програма (НWP). По време на преговорите в рамките на НWP за всяка подпозиция от Хармонизираната система на СМО е определено правило, което отразява последната съществена трансформация, която следва да се извърши върху материали без произход. Ако това правило е изпълнено полученият продукт ще придобие непреференциален произход. Ако правилото не е изпълнено общите остатъчни правила или остатъчните правила за Главите или позициите позволяват определянето на произхода на продукта.

Тези правила могат да бъдат намерени на страницата на СТО документи по Интегриран преговорен текст. След постигане на консенсус между всички страни-членки на СТО по даден правило то се трансферира в статус "одобрено". За подпозициите, по които все още не е постигнат консенсус са посочени позициите на отделните страни.

След финализиране на Хармонизационната работна програма и страните-членки на СТО са приели резултатите хармонизираните правила ще бъдат транспонирани в законодателството на Общността за определяне на непреференциалния произход за всички стоки.

РАЗДЕЛ III

Преференциален произход

1. Въведение

Преференциален произход се придава на стоки от конкретни страни, които са изпълнили определени критерии. За получаване на преференциален произход тези критерии обикновено изискват стоките да са изцяло получени или да са претърпели достатъчна обработка или преработка.

Преференциалният произход придава определени тарифни ползи (внос с намалени или нулеви ставки на митата) на стоки, търгувани между страни, които са се споразумели по между си за това, или когато едната страна на автономно основание ги предоставя едностранно.

За да имат преференциален произход стоките трябва да изпълнят съответните условия, залегнали в протоколите за произход към споразумението между съответните страни или в правилата за произход съгласно автономните разпоредби.

Фактически това означава, че стоките трябва да са или (1) произведени от суровини или компоненти, които са отгледани или произведени в страната-бенефициент, или ако това не така, (2) поне да са претърпели определена степен на обработка или преработка в страната-бенефициент. Такива стоки се считат за "стоки с произход".

При преференциалния произход целта е да се определи дали стоката е изпълнила критериите за да се счита за стока със съответния преференциален произход. Ако критериите не са изпълнени предвидената за стоката преференция не може да се ползва и не се изисква да се установява страна на произход.

Във всички случаи има списък на обработки или преработки, които всеки продукт, произведен от материали без произход трябва да претърпи за да може полученият продукт да придобие статут на стока с произход. Тези правила често се наричат "правила по списъка". Те определят най-малкия обем обработка или преработка, която се изисква да се извърши върху материали без произход за да може полученият от тях продукт да придобие произход. Допълнителна обработка или преработка се допуска и не се отразява на придобития произход, докато при извършване на по-малка обработка не се придобива произход.

Структурата на списъка на обработките или преработките е базиран на структурата на Хармонизираната система. Поради това преди определянето какви обработки или преработки следва да претърпи определен продукт е необходимо да се знае класирането на продукта по Хармонизираната система.

Всяка индивидуална преференциална договореност има своя самостоятелна нормативна база.

2. Общи разпоредби

Въпреки че целите на всички договорености за преференциален произход са еднакви, разпоредбите на тези договорености могат да варират. Независимо от различията в някои детайли на индивидуалните договорености, в повечето от тях се съдържат един и същи тип разпоредби. За да се придобие пълна картина трябва да се прегледат както общите разпоредби, така също и специфичните за индивидуалните договорености разпоредби за всяко отделно приложно поле.

Принципно общите разпоредби са следните:

- Статут на стоки с произход
Продуктите трябва да имат статут на стоки с произход за да получат преференциално третиране.
- Кумулация
Кумулацията е система, която позволява договарящите страни да използват стоки с произход една от друга
- Минимални операции
Те са или операции, считани за недостатъчни за да придадат произход или минимално ниво на обработка, което трябва да бъде извършено в случай на кумулация.
- Правило за общ толеранс
То позволява на производителите да използват материали без произход до определен процент.
- Правило "No-drawback"
Терминът означава забрана за възстановяване на или освобождаване от мита, заплатени за вложените в произведената стока вносни материали.
- Принцип на териториалност
Принципът на териториалност означава, че обработката или преработката трябва да е извършена на територията на страните по споразумението.
- Правило за директен транспорт
Целта на директния транспорт е да осигури стоките, пристигащи в страната на вноса да са същите като тези, напуснали страната на износа.
- Доказателство за произход
Когато стоките са заявени като такива с конкретен преференциален произход това трябва да бъде удостоверено чрез документ, удостоверяващ произхода, наричан "доказателство за произход".
- Одобрен износител
Одобрен износител е износител, на когото при определени условия е разрешено да си съставя доказателства за произход.

Статут на стоки с произход

Продуктите имат статут на продукти с произход, ако са или "изцяло получени" или "достатъчно обработени или преработени". Това понятие се среща във всички разпоредби за преференциален произход.

Изцяло получени

Изцяло получени се прилага основно за естествените продукти (минерални продукти, растения, животни, риби и др.) от страната бенефициент и за стоките, изцяло изработени от тях. Това означава, че продуктът не може да съдържа вносни съставки или елементи.

Достатъчно обработени или преработени

Материалите или компонентите, които са без произход трябва да бъдат достатъчно обработени за да може полученият от тях продукт да придобие произход. Достатъчната обработка означава обработка съгласно специфицираното в списъка с правилата - "правила по списъка".

Правила по списъка

Всяка договореност има анекс, съдържащ списък с обработки или преработки, които се изисква да бъдат извършени върху материали без произход за да може произведеният продукт да придобие произход ("правила по списъка") и се предхожда от анекс, съдържащ уводни забележки към правилата от списъка.

Списъка от обработките или преработките е базиран на Хармонизираната система и съдържа съответните условия за всяка определена стоква група. Стоковата група може да бъде всички продукти от една глава, позиция или група позиции или само специфична част от тези продукти (т.нар. "от" стоквата група). В случай на част от стоквата група правилото се прилага само за продуктът, описан в колона 2.

С оглед използването на списъка с обработките или преработките е необходимо първо да се определи тарифната позиция на произведения продукт. След това трябва да се провери дали произведеният продукт е изпълнил изискването за обработка или преработка, предвидено за тази позиция в колона 3 или 4 на

списъка. Ако това не е така, продуктът все пак може да бъде с произход, ако стойността на материалите без произход не превишава общия толеранс, ако той е валиден за продукта.

Има различни видове правила, но най-използваните са следните:

- Да бъдат използвани само изцяло получени материали (a);
- Материали без произход от определени позиции могат да бъдат използвани или са изключени от обработката или преработката (b);
- Да бъде извършена определена обработка или преработка (c);
- Определен процент от стойността да бъде добавена или да не бъде превишена в процеса на обработка или преработка (d);
- Комбинация от различни правила (e)
- Даден е избор между различни правила (f)

Когато за дадена стокова група в първите две колони е посочено правило и в колона 3 и в колона 4, износителят може да избере кое от двете правила да приложи (g). Ако в колона 4 не е посочено правило, следва да се приложи правилото в колона 3.

Например:

	Позиция по ХС	Описание на продукта	Обработки или преработки, които следва да бъдат извършени върху материали без произход за да може полученият продукт да добие произход	
	(1)	(2)	(3)	(4)
a	Глава 2	Месо и карантии, годни за консумация	Производство, в което всички използвани материали от глави 1 и 2 са изцяло получени	
b	от 2104	Супи и бульони и приготвени от тях продукти	Производство от материали от всяка позиция, с изключение на приготвени или консервирани зеленчуци от позиции 2002 до 2005	
c	от 4407	Дървен материал, нарязан или бичен надлъжно, цепен или кръгообразно нарязан, с дебелина над 6 мм, рендосан шлифован или клинозъбно съединен	Рендосване, шлифоване или клинозъбно съединяване	
d	Глава 92	Музикални инструменти, части и принадлежности за тях	Производство, в което стойността на всички използвани материали не превишава 40% от цената на производител за продукта	
e	2202	Води, включително минерални води и газирани води, подсладени със захар или други подсладителни или ароматизирани, и други безалкохолни напитки, с изключение на плодовите и зеленчуковите сокове от позиция 2009	Производство: - от материали от всяка тарифна позиция, с изключение на тази на продукта, - в което стойността на всички използвани материали от Глава 17 не превишава 30 % от цената на производител за продукта, и - в което всякакви използвани плодови сокове (с изключение на сок от ананас, сладки лимони и грейпфрут) са с произход	
F	7013	Стъклени предмети за	Производство от материали	

		сервиране, за кухня, тоалетни и канцеларски прибори, стайни украшения или предмети с подобна употреба (различни от тези от позиции 7010 или 7018)	от всяка позиция, с изключение на тази на продукта или рязане на стъклени предмети, при условие че стойността на нерязаните стъклени предмети не превишава 50 % от цената на производител за продукта или ръчно украсяване (с изключение на копринено-екранно печатане) на ръчно издухани стъклени предмети, при условие че стойността на ръчно издуханите стъклени предмети не превишава 50 % от цената на производител за продукта	
g	8411	Турбореактивни двигатели, турбовитлови двигатели и други газови турбини	Производство: - от материали от всяка позиция, с изключение на тази на продукта, и - в което стойността на всички използвани материали не превишава 40% от цената на производител за продукта	Производство, в което стойността на всички използвани материали не превишава 25 % от цената на производител за продукта

Има и други правила и комбинации от възможни условия, поради което е необходимо винаги да се проверява анекса за да се види правилото, което следва да се приложи.

Кумулация

- Двустранна кумулация
- Диагонална кумулация
- Регионална кумулация
- Пълна кумулация

Кумулация е понятие, използвано да опише система, която позволява продукти с произход от страна А да бъдат допълнително обработени или добавени към продукти, произхождащи от страна В, така все едно, че те са с произход от страна В. Полученият продукт би имал произход на страна В. Тя може да се приложи между страни, опериращи еднакви правила за произход.

Важен момент е, че в случай на кумулация обработката или преработката, извършена във всяка от страните по споразумението върху материали с произход не трябва да е 'достатъчна обработка или преработка' така както е указано в правилата по списъка.

Има четири вида кумулация: двустранна, диагонална, регионална и пълна.

Двустранна кумулация

Двустранната кумулация действа между две страни, когато споразумение за свободна търговия или автономни договорености съдържат разпоредби, позволяващи те да кумулират произхода. Това е базов тип кумулация и е характерна за всички правила за произход. Само стоки или материали с произход могат да се възползват от тази разпоредба.

Диагонална кумулация

Диагоналната кумулация действа между повече от две страни, при условие че между всеки две от тях има споразумения за свободна търговия, съдържащи идентични правила за произход и разпоредби за кумулация между тях. Както при двустранната кумулация само стоки или материали с произход могат да се възползват от диагоналната кумулация.

Ако в производството на продукта участват повече от две страни той ще придобие произхода на страната, в която е извършена последната обработка или преработка, която е по-напреднала от минималните операции. Диагонална кумулация действа между Общността и страните от т.н. “пан-европейска зона за кумулация”.

Регионална кумулация

Регионалната кумулация е вид диагонална кумулация, която съществува само в рамките на Общата система за преференции (GSP) и действа между страни от регионална група от страни-бенефициенти (например ASEAN).

Пълна кумулация

Пълната кумулация позволява натрупването на обработките или преработките на материали без произход, извършвани в страните по споразумение, които формират зоната за кумулация. При пълната кумулация се отчитат всички операции, извършени в участващите страни, за разлика от другите видове кумулации, изискващи стоките да се придобили произход преди износ за допълнителна обработка или преработка от една страна за друга. Пълната кумулация просто изисква всички обработки или преработка върху материалите без произход съгласно списъка с правилата да бъдат извършени в рамките на цялата зона за да може крайния продукт да добие произход, а не на територията на една страна.

Пълна кумулация действа между Общността и страните на Европейското икономическо пространство (EEA), Maghreb , OCT или ACP.

Минимални операции

Минималните операции са операции, които когато са извършени по отделно или в комбинация се считат за толкова незначителни, че никога не придават произход. Всички преференциални правила за произход съдържат разпоредба, която дефинира обработките или преработките, които се считат за недостатъчни за да придадат произход (например чл. 7 от Протокол 4 Европейското споразумение за асоцииране с България). Обработки или преработки, извършени върху продукт, които изпълнява условието по списъка не водят до придобиване на произход ако тези обработки или преработки са посочени като минимални в съответната разпоредба.

От друга страна, при определянето на произхода в рамките на системата за кумулация, всяка извършена обработка или преработка трябва да превишава посочените минимални операции, но не е необходимо да изпълнява правилото в списъка.

Правило за общ толеранс

Правилото за общ толеранс позволява производителите да използват материали без произход до определен процент от цената на производител. Въпреки това, ако специфичното правило за обработка или преработка вече разрешава използването на материали без произход, толерансът не може да бъде използван ако с него би се надвишил процентът, посочен в правилото. Максимумът винаги ще бъде този, разрешен от специфичното правило. Процентът на разрешения толеранс варира в различните преференциални режими.. Правилото за общ толеранс не се прилага за текстилните продукти от Глави 50 до 63 включително. Специфични толеранси за текстилните продукти са включени в Уводните бележки към списъка с правила – анекс I.

Правило "No drawback"

Понятието “drawback” означава възстановяване на митата, платени за внесените стоки, когато произведения от тях продукт се изнесе, а разпоредбата за "no drawback", където е предвидена, забранява това. Това правило осигурява митата, прилагани към трети страни да бъдат събрани.. Целта на това правило е да предотврати нелоялната конкуренция на националните пазари.

Все пак, някои споразумения позволяват частичен **drawback** за ограничен период. Такава дерогация е предвидена поради обстоятелството, че митата за материалите без произход, прилагани в някои страни са значително по-високи от тези, прилагани в Общността и чрез разрешаване на възстановяване до определено ниво дисбалансът, който се счита че е в полза на производителите в Общността са намалява.

Принцип на териториалност

По принцип, териториалността означава, че обработката или преработката трябва да се извърши на територията на страните по споразумението.

Предвид модерните производствени процеси не е винаги възможно това условие да бъде изпълнено. Може да се окаже необходимо да се извършат някои процеси в страна, която е извън преференциалните договорености. Някои споразумения разрешават обработка или преработка извън страната, ако тя отговаря на определени условия.

При неизпълнение на определените условия върнатите продукти се третира като такива без произход.

В повечето случаи дерогацията от принципа за териториалност не се прилага за стоките от Глави 50 до 63 вкл. Освен това продуктът не може едновременно да се възползва от тази дерогация и от общия толеранс.

При определянето на произхода на крайния продукт обработката или преработката, извършена извън територията на договарящите се страни не се взема предвид. Все пак, когато се изчислява добавената стойност, общата добавена стойност на обработката или преработката, извършена извън територията на договарящите се страни трябва да се вземе заедно със стойността на материалите без произход, вградени на територията на другата договаряща се страна.

Комбинираните стойности (стойността, добавена извън територията и стойността на материалите без произход) не трябва да превишават процента, посочен в съответното правило в списъка.

Правило за директен транспорт

Преференциалните договорености съдържат правила относно транспортирането на преференциалните стоки между страните по споразумението. Целта на правилото за директен транспорт е да осигури стоките, пристигащи в страната на вноса да са същите като тези, напуснали страната на износа. Все пак ако по някакви причини стоките преминат или спрат на територията на трета страна, при условие, че са били под митнически контрол се счита, че условията за директен транспорт са били изпълнени.

Доказателство за спазване на правилото за директен транспорт може да бъде предоставено чрез един единствен транспортен документ, обхващат преминаването на стоките през територията на страната на транзита или например документ за неманипулация, издаден от органите на тази страна.

Доказателство за произхода

Когато стоките са предявени с определен преференциален произход, митническите власти в страната на вноса следва да се уверят, че декларираното е вярно, поради което се изисква доказателство за произход. Всяка от преференциалните договорености изисква определено доказателство за произход. Например, преференциалните договорености на Общността с определени трети страни изискват сертификат за движение EUR.1, докато в рамките на Общата система за преференции (GSP) се изисква сертификат за произход форма А. Декларации върху някои търговски документи (фактура, известие за доставка или всякакъв друг търговски документ, който описва въпросните продукти в достатъчни подробности, които дават възможност да бъдат идентифицирани – т.н. "декларация върху фактурата" може да замени съответното доказателство за произход. Този начин на доказване е обект на предварително разрешение на митническите власти, предоставено на "одобрени износители". Освен това, повечето разпоредби разрешават използването на декларация върху фактурата, съставена от всеки износител за пратки, под определена стойност.

В ограничени случаи доказателството за произход би могло да се издаде в последствие, а в случай на загуба или унищожаване износителят може да поиска издаване на дубликат.

Трябва да се отбележи, че както сертификатите за произход форма А, така също и сертификата за движение EUR.1 трябва да отговарят на определени технически изисквания, залегнали в съответните договорености. Едно от тези изисквания е да има отпечатан зелен растер.

Срок на валидност на доказателствата за произход

Документалните доказателства за произход имат ограничен срок на валидност, определен в съответните разпоредби. Срокът започва да тече от деня на издаване на доказателството за произход. Все пак, предвидени са определени случаи, при които по изключение доказателството за произход може да бъде прието и след определения срок. Износителите са длъжни да съхраняват копия от доказателствата за произход и документите, свързани с тях за срок от три години от датата на издаване.

Изключения от изискванията за представяне на доказателство за произход

Предвидени са изключения от изискването за представяне на доказателства за произход, във всички случаи при условие, че стоките се внасят с нетърговска цел. За малки пакети, изпратени от части лица за частни лица до определена стойност се допуска прилагане на споразумението без доказателство за произход. Багажите на пътници до определена стойност също ползва такова облекчение.

Административно сътрудничество

Административното сътрудничество е обща черта на всички правила за произход. Това е рамката, в която компетентните органи на страните по споразумението могат да проверят дали правилата за произход са били правилно приложени. От една страна сътрудничеството предвижда страните партньори да си съобщят образците от печати, които те използват за заверка на сертификатите за произход. От друга страна то позволява митническите администрации да извършват последващи проверки за автентичността и верността на доказателствата за произход.

Операторите трябва да знаят, че ако се установи, че стоките в действителност не отговарят на условията за преференциално третиране, то ще бъде отказано и дължимите мита ще бъдат събрани. Поради това е в интерес на вносителите преди вноса да проверят цялата информация, касаеща доказателството за произход и стоките, обхванати от него за да разберат дали отговарят на изискванията.

Одобрен износител

Одобреният износител е износител, който отговаря на определени условия, установени от митническите органи и на когото е разрешено да съставя декларация за произхода върху фактурата. Митническите органи могат както да предоставят такъв статут, така също и да го отнемат ако износителят злоупотреби с разрешението. Процедурите, свързани с предоставянето на статута "одобрен износител" зависят се уреждат в националното законодателство.

При определени условия в ЕС може да бъде предоставено "единоно разрешение" на одобрен износител, който е установен в една страна-членка, където съхранява документите, свързани с доказване на произхода, като изнася продуктите си от други страни-членка (чл. 8 от Регламент на Съвета № 1207/2001 от 11 юни 2001

3. Законова рамка(и) / нормативна уредба на преференциалния произход

Общността има както едностранни (преференции, предоставени от Общността без реципрочност), така също и конвенционални преференциални договорености (реципрочни споразумения, установяващи зони за свободна търговия). Тези договорености се базират на произхода на стоките, ползващи тарифни преференции, поради това споразуменията за създаване на митнически съюзи, сключени от Общността с Турция, Андора и Сан Марино са изключени.

В списъка по-долу за всяка **преференциална договореност** първата колона показва страната или групата страни, законната рамка / нормативната база и обнародването в ОЈ, втората колона показва съответния протокол или регламент съдържащ, **правилата за произход** и освен това посочва прилагания **тип кумулация на произхода**.

Всяка договореност има своята собствена нормативна база под формата на преференциално споразумение или специални разпоредби в Правилника за прилагане на Митническия кодекс - Регламент на Комисията No 2454/93 of 2.7.1993 (IPС).

В контекста на преференциалните договорености на Общността произходът на стоките, изнасяни от ЕС следва да бъде определен приемайки Общността като едно цяло, независимо от различните страни-членки, включени в производството на продукта. Поради това по време на издаване на доказателството за произход и при последващата проверка износителят и митническите органи на Общността имат нужда от пълна информация за произхода на използваните материали в производството на продукта, за който следва да се определи произхода. За тази цел служи '**декларацията на доставчика**', която трябва да се представи от доставчика на износителя (Регламент на Съвета 1207/2001 от 11 юни 2001). По молба на митницата тя може да бъде подложена на контрол за автентичност и вярност

4. Списък на преференциалните договорености

Преференциални договорености

- Страните на ЕАСТ
- Страните от Централна и източна Европа
- Западни Балкани
- Средиземноморски страни
- Други страни и територии

Автономни преференциални договорености

- Отвъдморски страни и територии
- Обща система за преференции
- Страни от Западните Балкани
- Сеута и Мелила

Преференциални договорености	Правила за произход/кумулация
<i>Страни на ЕАСТ</i>	
Швейцария	
- Промислени продукти (01.01.1973) (Споразумение за свободна търговия от 22.07.1972, ОЈ L 300, 31.12.1972, р.189, ОЈ L 45 от 15.02.2006.)	Протокол № 3 "Пан-евро-средиземноморска" диагонална кумулация (a)

- Селскостопански продукти (01.06.2002) (Споразумение от 21 юни 1999 за търговия със селскостопански продукти, ОJ L 114, 30.4.2002, р.132.)	Член 4 от Споразумението по селско стопанство (Протокол № 3 на ЕАСТ)
Исландия (01.04.1973) (Споразумение за свободна търговия от 22 юли 1972, ОJ L 301, 31.12.1972, р.2.)	Протокол No 3 "Пан-евро-средиземноморска" диагонална кумулация (a)
Норвегия (01.07.1973) (Споразумение за свободна търговия от 14 май 1973, ОJ L 171, 27.06.1973, р.2.)	Протокол No 3 "Пан-евро-средиземноморска" диагонална кумулация (a)
Европейско икономическо пространство (ЕС-IS-NO-LI) (Споразумение от 2 май 1992, ОJ L 1, 03.01.1994, р.3, ОJ L 321, 08.12.2005, р.3.)	Протокол № 4 Пълна и "пан-евро-средиземноморска" диагонална кумулация (a)
Страни от Централна и Източна Европа	
България (31.12.1993) Европейско споразумение за асоцииране от 8 март 1993, ОJ L 358, 31.12.1994, р.3.)	Протокол №4 "Пан-европейска" диагонална кумулация (a)
Румъния (01.05.1993) Европейско споразумение за асоцииране от 1 март 1993, ОJ L 357, 31.12.1994, р.2.)	Протокол № 4 "Пан-европейска" диагонална кумулация (a)
Западни Балкани	
Македония (01.06.2001) Споразумение за стабилизация и асоцииране (ССА) от 9 April 2001 (ОJ L 84, 20/3/2004, р. 13.), изменен с Протокол към ССА от 2004 (ОJ L 388, 29/12/2004, р. 3)	Протокол № 4 Двустранна кумулация
Хърватия (01.01.2002) Споразумение за стабилизация и асоцииране (ССА) от 29 октомври 2001 (ОJ L 26, 28/1/2005, р. 3.), изменено с Протокол към ССА от 2004 (ОJ L 26, 28/1/2005, р. 222)	Протокол № 4 Двустранна кумулация
Средиземноморски страни	
Турция (продукти, извън обхвата на митническия съюз)	
- Продукти ЕОВС (01.01.1997) Споразумение от 25 юли 1996, ОJ L 227, 07.09.1996, стр.3.)	Протокол № 1 "Пан-европейска" диагонална кумулация
- Селскостопански продукти (01.01.1998) Решение № 1/98 на Съвета за асоцииране от 25 февруари 1998, ОJ L 86, 20.03.1998, стр.1.)	Протокол № 3 Двустранна кумулация
Алжир (01.09.2005) (Споразумение за евро-средиземноморско асоцииране, ОJ L 265, 10.10.2005)	Протокол № 6 Двустранна, диагонална и пълна кумулация "МАГРЕБ "
Тунис (01.03.1998) Споразумение за евро-средиземноморско асоцииране от 17.07.1995, ОJ L 97, 30.03.1998, стр.2.)	Протокол № 4 Двустранна, диагонална и пълна кумулация "МАГРЕБ "
Мароко (01.03.2000) Споразумение за евро-средиземноморско асоцииране от 26.02.1996, ОJ L 70, 18.03.2000, стр.2, ОJ L 336, 21.12.2005.)	Протокол № 4 Диагонална и пълна пан-евро-средиземноморска кумулация
Израел (01.06.2000) Споразумение за евро-средиземноморско асоцииране от 20.11.1995, ОJ L 147, 21.06.2000, стр.3, ОJ L 20, 24.01.2006)	Протокол № 4 Диагонална пан-евро-средиземноморска кумулация
Палестински власти (01.07.1997) Споразумение за евро-средиземноморско	Протокол № 3 Двустранна кумулация

асоцииране от 24.02.1997 , OJ L 187, 16.07.1997, стр.3.)	
Египет (01.07.1977) Споразумение за евро-средиземноморско асоцииране OJ L304 от 30.09.2004, стр.38	Протокол № 4 <i>Двустранна и диагонална кумуляция</i>
Йордания (01.05.2002) Споразумение за евро-средиземноморско асоцииране от 24.11.1997 , OJ L 129, 15.05.2002, стр.3.)	Протокол № 3 <i>Двустранна кумуляция</i>
Ливан (01.03.2003) Споразумение за евро-средиземноморско асоцииране от 17.06. 2002 , OJ L 262, 30.09.2002, стр.2.)	Протокол № 4 <i>Двустранна и диагонална кумуляция</i>
Сирия (01.07.1977) (б) Споразумение за сътрудничество от 18.01.1977, OJ L 269, 27.09.1978, стр.2.)	Протокол №2 <i>Двустранна кумуляция</i>
<i>Други страни и територии</i>	
Андора (селскостопански продукти, извън обхвата на митническия съюз) (Споразумение , OJ L 374, 31.12.1990, стр.14.)	Апендикс към Споразумението <i>Двустранна кумуляция</i>
Ферьорски острови/Дания (01.01.1997) Споразумение от 06.12.1996 , OJ L 53, 22.02.1997, стр.2.)	Протокол № 3 <i>Пан-евро-средиземноморска кумуляция</i>
Африка, Карибите и Тихия Океан (АСР) (01.04.2003) (Споразумение за партньорство между АСР, ЕС и страните членки, подписано в Котону на 23.06.2000, OJ L 317, 15.12.2000, стр.3., OJ L 65, 08.03.2003; OJ L 83, 01.04.2003; временно прилагане от 01.03.2000)	Протокол № 1 към анекс V <i>"ЕС-АСР-ОСТ" двустранна и пълна кумуляция</i> (в)
Южна Африка (01.01.2000) (Споразумение за търговия, развитие и сътрудничество : временно прилагане, OJ L 311, 4.12.1999, стр.3.)	Протокол №1 <i>Двустранна кумуляция</i> (г)
Мексико (01.07.2000) (Решение2/2000 на Смесения комитет ЕС-Мексико: временно прилагане на Споразумението за партньорство, OJ L 157, 30.06.2000,стр.10.и OJ L 245, 29.09.2000, стр.1.)	Анекс III към Решението <i>Двустранна кумуляция</i>
Чили (01.02.2003) Споразумение за асоцииране (OJ L 352, 30.12.2002, стр.3.), изменено с Протокол за присъединяване от 2004 (OJ L 38, 10.2.2005, стр. 3)	Анекс III към Споразумението <i>Двустранна кумуляция</i>
Автономни преференциални договорености	Правила за произход/кумуляция
Отвъдморски страни и територии (02.12.2001) Решение на Съвета № 2001/822 от 27.11. 2001 , OJ L 314, 30.11.2001, стр.1.; Апендикс 2 към Анекс III, OJ L 324, 7.12.2001, стр.1.)	Анекс III към Решението <i>"ЕС-ОСТ-АСР" двустранна и пълна кумуляция</i>
Обща Система за Преференции (Решение на Съвета № 980/2005 от 27 юни 2005, OJ L 169, 30.06.2005, стр.1	Членове 66 до 97 (Решение на Комисията № 2454/93 от 2 юли 1993) <i>"ЕС-НО-СН" двустранна, регионална и диагонална кумуляция</i> (д)
Страни от Западните Балкани (Албания, Босна и Херцеговина, Сърбия и Черна Гора) (Решение на Съвета № 2007/2000 от 18 септември 2000 , OJ L 240, 23.09.2000, стр.1.)	Членове 66 и 98 до 123 (Решение на Комисията № 2454/93 от 2 юли 1993) <i>Двустранна кумуляция</i>
Сеута и Мелила	Решение на Съвета № 82/2001 от 5.12.2000 (OJ L

(Протокол No 2 към Акта за присъединяване на Испания)	20, 20.01.2001, стр.1.) <i>Двустранна кумулация с ЕС и диагонална или пълна кумулация според случая със страните-партньори на ЕС (e)</i>
---	---

Бележки:

- а. Паневропейската диагонална кумулация покрива продуктите с произход от ЕС, България, Швейцария (вкл. Лихтенщайн), Исландия, Норвегия, Румъния и Турция (с изключение на селскостопанските продукти, покрити от Анекс 1 към Споразумението с ЕС) (за страна по споразуменията, даваща възможност за кумулация виж ОJ С 100, 25.4.2002, стр.5); тя също покрива промишлените продукти от Глави 25 до 97 от ХС с произход от Андора и от Сан Марино.
- б.В процес на сключване е споразумение за евро-средиземноморско асоцииране
- в.В това споразумение също е предвидена кумулация на произход с Южна Африка, но не е влязла още в сила
- г.В това споразумение също е предвидена кумулация на произход със страните от АСР, но не е влязла още в сила
- д.Двустранна кумулация по Общата система за преференции (ОСП) се прилага между ЕС и страната-бенефициент, диагонална кумулация се прилага между ЕС, Норвегия и Швейцария и страната-бенефициент, и регионална кумулация се прилага между страната-бенефициент, принадлежаща към една от трите ОСП регионални групи за кумулация (Група 1 – Бруней-Дарусалам, Камбоджа, Индонезия, Лаос, Малайзия, Филипини, Сингапур, Тайланд, Виетнам; Група 2 – Боливия, Колумбия, Коста Рика, Еквадор, Ел Салвадор, Гватемала, Хондурас, Никарагуа, Панама, Перу, Венецуела; Група 3 – Бангладеш, Бутан, Индия, Малдиви, Нерал, Пакистан, Шри Ланка). Тези видове кумулация могат да бъдат комбинирани за една операция
- е. Тези различни видове кумулация се прилагат в съответствие с Регламент 82/2001 в търговията между Общността и Сеута и Мелила, но е в съответствие с правилата за произход от преференциалните разпоредби, приети от Общността с трети страни те също се прилагат с тези трети страни и Сеута и Мелила (за списъка на страните, с които се прилагат различните видове кумулация виж ОJ С 108, 4.5.2002, стр.3).

РАЗДЕЛ IV**Индивидуални договорености****1. Система на пан-евро-средиземноморска кумулация****а) Общо въведение****I.**

Системата на пан-европейска кумулация е създадена през 1997 г. на базата на Споразумението за Европейското икономическо пространство (1994) между ЕС, страните на ЕАСТ, страните от Централна и Източна Европа и Балтийските страни . След това е разширена към Словения и към промишлените стоки с произход от Турция (1999).

В резултат на това пан-европейската кумулация оперира между Общността, страните, участници в Европейската зона за свободна търговия (Исландия, Лихтенщайн , Норвегия и Швейцария), България, Румъния и Турция на база мрежата от преференциални споразумения с протоколи за произход, съдържащи идентични правила.

ЕС има митнически съюзи с Турция, Княжество Андора и Република Сан Марино. Продуктите, обхванати от митническите съюзи с Андора и Сан Марино се третират в съответствие с протоколите за произход към споразуменията. Всички споразумения съдържат Съвместни декларации, посочващи че продуктите от Глави 25 до 97 с произход от Андора и всички продукти с произход от Сан Марино следва да бъдат считани с произход от ЕС в страните-партньори.

Понастоящем системата се разширява със средиземноморските страни (страните, подписали Декларацията от Барселона - Алжир, Египет, Израел, Йордания, Ливан, Мароко, Тунис и Западния бряг и Ивицата Газа) и Ферьорските острови, като постепенно пан-европейската кумулация ще се прелее в пан-евро-средиземноморска кумулация..

II.

Евро-средиземноморското партньорство е основано със съвместна декларация на външните министри на Европейския съюз и средиземноморските партньори в Барселона през ноември 1995 г. – поради това наричано “Процеса от Барселона” Неговите общи цели са да осигури рамка за засилване на диалога и всестранно сътрудничество в средиземноморието.

Партньорите са приели стратегия, целяща създаването на зона на мир, стабилност и споделен просперитет чрез прогресивно създаване на свободна търговия между ЕС и неговите средиземноморски партньори и между самите средиземноморски партньори до 2010 г.

Моделът на пан-евро-средиземноморски протокол по правилата за произход е одобрен на срещата на евро-средиземноморските министри на търговията в Палермо на 7 юли 2003 г. с цел бъде възприет в нови

споразумения между страните от зоната, както и да замени протоколите за произход в действащите споразумения. След промяна на протоколите пан-евро-средиземноморската кумулация може да бъде прилагана между три страни при влезли в сила споразумения за свободна търговия, съдържащи идентични правила за произход. Така системата може да се прилага между ограничена група от страни преди пълната мрежа от споразумения да бъде изградена (т. нар. 'варираща геометрия').

Първата стъпка към създаването на тази зона за свободна търговия е сключването на пълен комплект от евро-средиземноморски споразумения за асоцииране между ЕС и неговите партньори в средиземноморието, с предоставяне на реципрочни търговски преференции. Тези споразумения ще заменят споразуменията за коопериране, сключени през 70-те., които предвиждаха едностранни търговски преференции. Единственото споразумение за коопериране в сила е това със Сирия. От 1998 до сега евро-средиземноморски споразумения за асоцииране с Алжир, Тунис, Мароко, Израел, Йордания, Ливан, Палестинските власти и Египет са влезли в сила. Споразумението със Сирия е парафирано на 18.10.2004.

За по-подробна информация за процеса от Барселона виж страницата на DG [Trade](#) и на DG [External Relations](#).

За целите на функциониране на създадената система за пан-евро-средиземноморска кумулация на произхода на 11.10.2005 Съвета на ЕС одобри предложението на Комисията за промяна на протоколите за произход, приложени към различните споразумения между ЕС и Алжир, Египет, Израел, Йордания, Ливан, Мароко, Сирия, Тунис, Западния бряг и Ивицата Газа, ЕИП /ЕАСТ (Исландия, Норвегия и Швейцария, включително Лихтенщайн), Румъния, България, Турция (включително въглища и продукти от стомана и селскостопански продукти) и Ферьорските острови. Останалите партньори в зоната също се в процес на възприемане на новите протоколи за произход.

б) Законова рамка / Нормативна уредба

Тази пан-евро-средиземноморска кумулация е базирана на мрежа от преференциални споразумения с протоколи за произход, съдържащи идентични правила. Таблица, с посочени OJs, в които се съдържат протоколите по правилата за произход между ЕС и другите пан-евро-средиземноморски партньори се намира в Наръчник на потребителя /User's handbook/ достъп до който има в сайта на DG TAXUD и също в списъка с договореностите.

ЕС също е публикувал Обяснителни бележки към пан-евро-средиземноморските протоколи по правилата за произход (OJ C 16, 21.01.2006, стр. 2)

в) Специфични разпоредби

БЕЛЕЖКА: Тези специфични разпоредби съдържат само информация за специфични аспекти от пан-евро-средиземноморските протоколи. Ако тези протоколи все още не са в сила между някои от страните от зоната, следва да се прилагат други правила. Поради това следва да се проверят общите разпоредби, списъка с влезлите в сила протоколи и списъка с договореностите.

Кумулация

В контекста на пан-евро-средиземноморската система, диагоналната кумулация означава, че продукти, които са придобили произход в коя да е от 43-те страни могат да бъдат добавяни към продукти с произход от коя да е от другите 42 страни без да загубват своя произход в рамките на евро-средиземноморската зона.

В пан-евро-средиземноморската зона възможността за диагонално натрупване на произхода се базира на принципа на "варираща геометрия". Това означава, че страните от пан-европейската зона могат да кумулират произхода на стоките ако между тях се прилагат споразумения за свободна търговия, включващи идентични правила за произход. Следователно при страна от зоната, която не е свързана чрез споразумение за свободна търговия с другите страни, при страни от зоната, които не са възприети новите протоколи, не може да се ползва пан-евро-средиземноморската кумулация Таблица, включваща протоколите, които се прилагат между различните преференциални партньори е публикувана в Official Journal и регулярно се актуализира. (например в OJ серия C бр.187 от 10.08.2006)

Успоредно с това, понастоящем се прилага и пълна кумулация, действаща в Европейското икономическо пространство - ЕИП (включващо Общността, Исландия, Лихтенщайн и Норвегия) и между Общността и Алжир, Мароко и Тунис. Тези страни прилагат пълна кумулация помежду си и диагонална кумулация с другите пан-европейски страни.

Забрана за възстановяване или освобождаване от мита

По принцип, в диагоналната търговия в пан-евро-средиземноморската зона забраната за възстановяване или освобождаване от мита следва да се спазва.

Протоколите на Общност с Алжир, Египет, Йордания, Ливан, Мароко, Сирия, Тунис и Палестинските власти на Западния бряг и Ивицата Газа предвиждат частично възстановяване или освобождаване, което се счита че е в съответствие с правилото.

Същите протоколи позволяват възстановяване или освобождаване в чисто двустранната търговия между Общността и тези страни. Това означава, че се разрешава възстановяване или освобождаване само ако не се прилага диагонална кумулация и продуктът не се реекспортира от страната на вноса за коя да е от другите страни в зоната.

Правило за общ толеранс

Това правило се съдържа в чл. 5 на пан-европейските протоколи и разрешава в производството да се използват материали без произход в стойност до 10% цената на производител на продукта.

Счетоводно разделяне

То е предназначено да помогне на производителите в случаите, когато е много трудно или скъпо да се съхраняват отделно наличностите от материали с произход и материали без произход. Материалите следва да бъдат взаимозаменяеми и идентични, да са с еднакво търговско качество, както и физически и технически характеристики, така че когато се инкорпорират в крайния продукт да бъдат неразграничими едни от други за целите на произхода.

Производителите могат да поискат от митническите органи да им разрешат счетоводно разделяне. Такова разрешение се предоставя по преценка на митническите органи.. Разрешението следва да посочва какъв счетоводен метод ще се използва и референтния период.

Доказателства за произход

Произходът се доказва с един от следните документи:

- Сертификат за движение EUR.1 или EUR-MED, издаден от митническите власти на страната на износа, или
- Декларация върху фактура или декларация върху фактура EUR-MED. Тя може да се изготви от одобрен износител или от кой да е износител на пратка, състояща се от един или няколко пакети, съдържащи продукти, чиято обща стойност не превишава € 6 000.

Срок на валидност на доказателствата за произход

Срокът на валидност е четири месеца.

Изключения от изискването за представяне на доказателство за произход

Представяне на доказателство за произход не се изисква когато общата стойност на внасяните продукти не превишава € 500 в случай на малко пратки или € 1 200 в случай на продукти, формиращи част от багажа на пътници

2. Европейско икономическо пространство

а) Общо въведение

Договарящите се страни към Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП) от 1994 г. са ЕС, Исландия, Норвегия и Лихтенщайн. Протокол 4 към споразумението съдържа правилата за произход, прилагани между страните по него..

Тези страни прилагат пълна кумулация помежду си, като ЕИП се счита за единна територия с общ статут "произход ЕИП".

Протокол 4 чрез чл. 3 е част от системата за пан-европейска кумулация на произхода.. В резултата на това, страните на ЕИП са членки на па-европейската система и прилагат диагонална кумулация с другите пан-европейски страни.

б) Законова рамка

Пълна кумулация ЕИП е предвидена в Протокол 4 към споразумението. (OJ L 137, 05.06.2003). Успоредно с това, всяка страна-членка на ЕИП има мрежа от преференциални споразумения с другите пан-европейски партньори, в които са включени протоколи с идентични правила за произход.. Тези протоколи са променени няколко пъти

в) Специфични разпоредби

Тук е включена информация само за случаите, в които конкретни договорености се различават от общите разпоредби, или общите разпоредби трябва да бъдат допълнени

Кумуляция

Страните членка на ЕИП прилагат диагонална кумуляция на произхода с останалите пан-европейски страни и пълна кумуляция помежду си.

Важен момент е, че страните членки на ЕИП могат да прилагат диагонална пан-европейска кумуляция на произхода също и помежду си, тогава когато тя може да придаде преференциален произход на една от страните на ЕИП (в този случай декларирания произход ще бъде на една страна, а не произход ЕИП).

Доказателство за произход

В случай на пълна кумуляция ЕИП се изискват пан-европейските доказателства за произход сертификат (EUR.1 или декларация върху фактурата). Срокът на валидност и освобождаването от доказателства в този протокол са същите като тези, прилагани на пан-европейско ниво.

Други

Почти всички специфики на пан-европейската система за кумуляция се прилагат при пълната кумуляция ЕИП (забрана за възстановяване, общ толеранс, принцип на териториалност, правило за директен транспорт, счетоводно разделяне, административно сътрудничество...). Все пак трябва да се споменат следните:

- Пълната кумуляция се прилага вътрешно в ЕИП.
- Съществуване на произход ЕИП за стоки, получили произход чрез пълна кумуляция. Когато се прилага диагонална кумуляция декларирания произход ще бъде ЕС, Норвегия, Исландия или Лихтенщайн.

Различните производствени операции, извършени върху материали без произход вътре в зоната се проследяват чрез **декларация на доставчика** или **дългосрочна декларация на доставчика** Регламент № 1207/2001 от 11 юни 2001)

3. Турция : Митнически съюз и преференциални договорености

а) Общо въведение

Финалната фаза на отношенията между ЕС и Турция съгласно Споразумението за асоцииране от Анкара 1963 е постигане на митнически съюз ЕС-Турция. Тази финална фаза влезе в сила на 1 юли 1996.

Обхватът на този митнически съюз, базиран на статута на стоки в свободно обращение е ограничен до продукти, различни от селскостопанските продукти, дефинирани в Анекс I на Договора от Амстердам, и от продуктите от въглища и стомана, които са обект само на преференциални споразумения базирани на произхода на стоките.

Освен това, промишлените стоки с произход от Турция, включително обработените селскостопански стоки и продуктите от въглища и стомана се ползват от пан-европейската кумуляция на произхода, за разлика от селскостопанските продукти.

б) Законова рамка

Асоцииране и митнически съюз

Споразумението от Анкара от 12.09.1963 (OJ L 217, 29.12.1964) и неговия Допълнителен протокол от 23.11.1970 (OJ L 293, 29.12.1972) дефинират обхвата и съдържанието на отношенията на асоциирането, докато финалната фаза на митническия съюз е дефинирана в Решение 1/95 на Света за асоцииране от 22.12.1995 (OJ L 35, 13.02.1996).

Решение 1/2001 на Комитета за митническо сътрудничество ЕС - Турция от 28.03.2001 (OJ L 98, 7.04.2001) (т.нар. "свързващо законодателство") поставя митнически разпоредби за прилагане на Решение № 1/95, приложими в търговията със стоки между двете страни на митническия съюз и с трети страни (изменено с Решение № 1/2003 от 30.01.2003, OJ L 28, 4.02.2003 - корекция OJ L 74, 20.03.2003).

Преференциално споразумение за селскостопански продукти

Споразумението между ЕС и Турция за селскостопанските продукти (Анекс I към Договора от Амстердам) произтича от Решение № 1/98 на Съвета за асоцииране от 25.02.1998 (OJ L 86 of 20.03.1998), и влиза в сила на 25.02.1998. Правилата за произход се съдържат в Протокол № 3 от него.

Преференциално споразумение за въглища и стомана

Търговските договорености за продуктите от въглища и стомана произтичат от споразумението от 25.07.1996 между Турция и тогава действащото Европейско обединение за въглища и стомана - ЕОВС (OJ L 227, 7.09.1996). Тези продукти сега са обхванати от Договора на ЕС, но остават извън обхвата на

митническият съюз. Правилата за произход се съдържат в неговия Протокол №1, изменен с Решение 2/99 на Смесения комитет ЕОВС - Турция (OJ L 212, 12.08.1999).

в) Специфични разпоредби

По отношение на общи понятия, като “минимални обработки”, “забрана за възстановяване”, двустранна кумуляция”, “териториалност” и “счетоводно разделяне”, следва да се четат обясненията, дадени в Преференциален произход, Общи аспекти на преференциалния произход, общи за преференциалния произход разпоредби.

Митнически съюз

Решение No 1/95 предвижда:

- Свободно движение (елиминирани на митата и количествените ограничения) между двете страни по митническият съюз за стоки, които са или изцяло произведени, или са поставени в свободно обращение след вноса им от трети страни в Турция или в ЕС. Доказателство за този митнически статут на “стоки в свободно обращение” се удостоверява със **сертификат за движение А.Т.Р.** Специални условия са поставени за обработените селскостопански продукти;
- Приравняване на Турция към Общата митническа тарифа на Общността, включително преференциалните договорености и хармонизиране на мерките на търговската политика;
- Изравняване на митническото законодателство, по-конкретно чрез Решения на Комитета за митническо сътрудничество (например Решение № 1/2001) и взаимна помощ по митнически въпроси;
- Изравняване на другите закони (интелектуална собственост, конкуренция, данъци, ...).
- **Преференциално споразумение за селскостопански стоки (правила за произход)**

Проткол № 3 на Решение No 1/98 е изравнен с пан-европейските протоколи, със следните изключения.

Неговия Анекс II “правила по списък” се ограничава до селскостопански продукти. Той позволява само двустранна кумуляция между ЕС и Турция. Списъка с “минималните” операции още не е изравнен с този, използван в пан-европейската система за кумуляция. Не са предвидени дерогация от принципа за териториалност и счетоводно разделяне.

Има забрана за възстановяване, но специална разпоредба позволява на Турция да прилага ставките на митата на Общността, прилагани за използваните материали без произход, когато тези ставки са по-ниски от ставките на Турция.

Преференциални договорености за въглища и стомана (правила за произход)

Протокол № 1 от Споразумението от 1996 е изравнено с пан-европейския протокол, включително пан-европейската кумуляция, със следните изключения.

Неговия Анекс II “списък с правила” е ограничен до продуктите от въглища и стомана. Списъкът с “минимални” операции все още не е изравнен със списъка, използван в системата за пан-европейска кумуляция и няма счетоводно разделяне.

Митнически съюз и пан-европейска кумуляция

В контекста на пан-европейската кумуляция може да е необходимо да се определи произхода на стоки, които са в свободно обращение в митническият съюз, но ще бъдат изнесени или използвани в производството на продукти за износ за други страни, принадлежащи към системата за пан-европейска кумуляция. За тази цел Решение №1/1999 на Комитета за митническо сътрудничество ЕС – Турция от 28.05.1999 (OJ L 204, 04.08.1999) предвижда “декларация на доставчика” да бъде представена на износителя и да бъде използвана от него като подкрепящо доказателство за издаване на доказателство за произхода в контекста на преференциалните споразумения с други страни в системата за пан-европейска кумуляция.

От друга страна, благодарение на Решение № 2/2000 на Комитета за митническо сътрудничество ЕС – Турция от 25.07.2000 (OJ L 211, 22.08.2000), стоки, отговарящи на условията за свободно движение в рамките на митническият съюз, но търгувани между Турция и ЕС чрез други страни, принадлежащи на системата за пан-европейска кумуляция, могат да се възползват от митническият съюз ако във въпросните страни се издаде доказателство за произход Общността или Турция.

Разбира се тези разпоредби не се прилагат за **селскостопанските продукти**, които са изключени от пан-европейската кумуляция (чрез забележка под черта, преpraщаща към Анекс, включен във всеки протокол за произход от споразуменията между ЕС и другите партньори в системата за пан-европейска кумуляция

В пан-евро-средиземноморската кумуляция Турция е включена с пълния обхват от стоки. С оглед участието в системата се провеждат процедурите за приемане на необходимите изменения в актовете, регламентиращи митническият съюз и преференциалните споразумения между ЕС и Турция.

4. Западни Балкани

- Общо въведение
- Албания, Босна и Херцеговина, Сърбия и Черна Гора
- Хърватия
- Бивша Югославска Република Македония

Общо въведение

Албания, Босна и Херцеговина, Хърватия, Бившата Югославска Република Македония и Сърбия и Черна Гора са петте страни, обикновено наричани “Западни Балкани”. Тези страни са също част от процеса на стабилизация и асоцииране, който предлага перспективата за членство в ЕС когато условията за това са изпълнени.

Понастоящем има два типа договорености със страните от Западните Балкани, които се възползват от изключителни търговски мерки, предоставящи им безмитен достъп до пазара на Общността за почти всички продукти, с малки изключения. За Албания, Босна и Херцеговина и Сърбия и Черна Гора това преференциално третиране произтича от прилагането на регламенти, въвеждащи автономни търговски мерки. За Хърватия и Бивша Югославска република Македония преференциалното третиране произтича от прилагането на споразумения за стабилизация и асоцииране.

A) Албания, Босна и Херцеговина, Сърбия и Черна Гора

Законова рамка

Автономните търговски мерки, понастоящем прилагани към Албания, Босна и Херцеговина и Сърбия и Черна гора са първоначално въведени с Регламент на съвета № 2007/2000 от 18.9.2000 (OJ L 240, 23.9.2000), последващо променян с Регламенти No. 607/2003, 374/2005, 1282/2005, 1946/2005.

Правилата за произход, които се прилагат към тези страни се съдържат в членове 66 и 98 до 123, и в анекси 14, 15, 21 и 22, на Регламент на Комисията 2454/93 – Правилника за прилагане на Митническия кодекс (CCIP), изменен с Regulations (EC) No 1602/2000, No 444/2002 and No 881/2003. Правилата от списъка се съдържат в анекс 15 CCIP, изменен с регламент (EC) No 881/2003.

Специфични разпоредби

Тези специфични разпоредби съдържат само информация за случаите, в които правилата в конкретните договорености се различават от общите разпоредби, или където общите разпоредби се нуждаят от допълнение.

Кумулация

Двустранната кумулация се прилага само в едната посока, т.е. Албания, Босна и Херцеговина и Сърбия и Черна Гора могат да обработват допълнително продукти с произход от Общността, така все едно, че те са с произход от техните страни (чл. 98). Това не е възможно за Общността.

Минимални операции

Списъкът с минималните операции се съдържа в чл. 101 на регламент 2454/93, изменен с регламент (EC) No 881/2003.

Правило за общ толеранс

Нивото на общия толеранс за стоки, различни от текстилните изделия е определено на 10% (чл. 102).

Правило за забрана за възстановяване и освобождаване от мита

Не е предвидена такава забрана.

Доказателства за произход

Доказването на произхода се извършва чрез представяне на сертификат за движение EUR.1 или на декларация върху фактурата (чл. 109).

Обичайното доказателство за произход е сертификата за движение EUR.1 (чл. 110 до 115). Декларация върху фактурата може да се състави от всеки износител на стоки, чиято обща стойност не превишава € 6 000, или само от одобрен износител от Общността ако стойността е по-висока (чл. 116 и 117).

Срокът на валидност на всяко доказателство е 4 месеца.

Одобрен износител

Само митническите органи на Общността могат да предоставят статут на “одобрен износител” (чл. 117). Това не е предвидено за Албания, Босна и Херцеговина и Сърбия и Черна Гора.

Б) Хърватия**Законова рамка**

Споразумението за стабилизация и асоцииране (SAA - OJ L 26, 28/1/2005, р. 3) между ЕС и Хърватия е влязло в сила на 1 февруари 2005. Временно споразумение по търговията и свързаните с нея въпроси е прилагано от 1 януари 2002.

Правилата за произход се съдържат в Протокол 4 към Споразумението за стабилизация и асоцииране (р. 124 в същия OJ), изменен с протокол към споразумението (OJ L 26, 28/1/2005, р. 222) за отчитане присъединяването на 10-те нови страни-членки от 1 май 2004. Списъка с правилата се съдържа в анекс II към Протокол 4.

Специфични разпоредби**Кумулация**

Към материалите с произход от страните по споразумението се прилага двустранна кумулация (чл.3 и 4).

Общ толеранс

Нивото на общия толеранс за изделия, различни от текстила е определен на 10% (чл. 6).

Минимални операции

Списъкът с минималните операции се съдържа в чл. 7.

Принцип на териториалност

Дерогация от принципа за териториалност се прилага за всички продукти, с изключение на текстила (чл. 12), но е лимитиран до 10% от общата добавена стойност, придобита извън териториите на страните по споразумението.

Забрана за възстановяване или освобождаване от мита

По принцип се прилага забрана за възстановяване или освобождаване от мита (чл. 15). Все пак, на Хърватия се позволява да прилага частично забраната с фиксирани ставки (5% за продуктите от ХС Глави 25 до 49 и 64 до 97, и 10% за продуктите от ХС Глави 50 до 63, т.е. текстила) до 31/12/2005 .

Доказателства за произход

Стоки с произход могат да се възползват от преференциалното третиране при внос в Общността или в Хърватия при представяне на сертификат за движение EUR.1 или на декларация върху фактурата (чл. 16).

Обичайното доказателство за произход е сертификата за движение EUR.1 (чл. 17 до 20). Декларацията върху фактура може да се изготви от всеки износител на стоки, чиято обща стойност не превишава € 6 000 или от одобрен износител ако тази стойност е по-висока (чл. 21 и 22).

Срокът на валидност на всяко от доказателства за произход е 4 месеца (чл. 23).

В) Бивша югославска република Македония**Законова рамка**

Споразумението за стабилизация и асоцииране (SAA - OJ L 84, 20/3/2004, р.13) между ЕС и Бивша Югославска република Македония е влязло в сила на 1 април 2004. Временно споразумение по търговията и свързаните с нея въпроси е прилагано от 1 юни 2001.

Правилата за произход се съдържат в Протокол 4 към Споразумението за стабилизация и асоцииране (стр. 108 в същия OJ), изменен с протокол към споразумението (OJ L 388, 29/12/2004, р.3) за отчитане присъединяването на 10-те нови страни-членки от 1 май 2004. Списъка с правилата се съдържа в анекс II към Протокол 4.

Специфични разпоредби

Кумуляция

Към материалите с произход от страните по споразумението се прилага двустранна кумуляция (чл.3 и 4).

Общ толеранс

Нивото на общия толеранс за изделия, различни от текстила е определен на 10% (чл. 6).

Минимални операции

Списъкът с минималните операции се съдържа в чл. 7.

Забрана за възстановяване или освобождаване от мита

По принцип се прилага забрана за възстановяване или освобождаване от мита (чл. 15). Все пак, на Македония се позволява да прилага частично забраната с фиксирани ставки (5% за продуктите от ХС Глави 25 до 49 и 64 до 97, и 10% за продуктите от ХС Глави 50 до 63, т.е. текстила) до 31/12/2005 .

Доказателства за произход

Стоки с произход могат да се възползват от преференциалното третиране при внос в Общността или в Македония при представяне на сертификат за движение EUR.1 или на декларация върху фактурата (чл. 16). Обичайното доказателство за произход е сертификата за движение EUR.1 (чл. 17 до 20). Декларацията върху фактура може да се изготви от всеки износител на стоки, чиято обща стойност не превишава € 6 000 или от одобрен износител ако тази стойност е по-висока (чл. 21 и 22). Срокът на валидност на всяко от доказателства за произход е 4 месеца (чл. 23).

5. Африкански, Караибски и Тихоокеански страни (АСР)

а) Общо въведение

Споразумението за търговия, помощ и политика, подписано в Котону, Бенин през 2000 г. между 77 Африкански, караибски и тихоокеански страни и ЕС поставя амбициозни цели за следващите 20 години. Котону предвижда споразумения за икономическо партньорство, които ще установят изцяло нова рамка за търговските и инвестиционни потоци между ЕС и АСР най късно до 1.1.2008.

Съгласно Споразумението от Котону търговските преференции се предоставят от ЕС едностранно. Правилата за произход определят условията, съгласно които страните-бенефициенти се ползват от преференциален достъп.

б) Законова рамка

Протокол № 1 към Анекс V на Споразумението от Котону (ОJ L317, 15.12.2000, р.94.)

Преходни мерки:

- от 1.3.2000 до 1.8.2000 (ОJ L 56, 1.3.2000 р. 47)
- от 2.8.2000 (ОJ L 195 of 1.8.2000 р. 46) + продължение (ОJ L 150, 8.6.2002 р. 55)

Сключване на Споразумение за партньорство (ОJ L 65, 8.3.2003 р. 27)

Освен това са публикувани Обяснителни бележка към Протокол 1(ОJ, С 228, 25.9.2002, р. 2)

в) Специфични разпоредби

Кумуляция

За целите на дефиниране на понятието “стоки с произход” териториите на АСР се считат за единна територия. Това означава, че ако производител в страна от АСР използва материали от една или повече от другите страни от АСР, тези материалите се третират по еднакъв начин с тези, получени в страната от АСР, в която той произвежда своите продукти.

Кумуляция с ОСТ и ЕС

Прилагат се двустранна, диагонална и пълна кумуляция

Кумуляция с Южна Африка

Разпоредбите, свързани с този вид кумуляция все още не са влезли в сила в очакване на сключването на споразумения с идентични правила за произход между страните на АСР и Южна Африка . След сключването на тези договорености ще се прилагат следните видове кумуляция:

Диагонална кумулация : При прилагане на тази система продуктите ще придобият произход АСР при условие, че стойността добавена в АСР превишава стойността на материалите с произход от Южна Африка. Ако това не е така, продуктите ще се считат с произход Южна Африка.

Пълна кумулация : Тази система ще се прилага между Южна Африка и другите страни-членки на SACU (Южноафрикански митнически съюз, състоящ се от Ботсуана, Лесото, Намибия, Южна Африка и Свазиленд) при условие, че материалите претърпят последваща обработка или преработка там.

Кумулация със съседни развиващи се страни

По молба на страните от АСР, материалите с произход от съседна развиваща се страна, различна от страна от АСР, принадлежаща към тясно свързана географска единица, ще бъдат считани за материали с произход от страните от АСР когато бъдат включени в продукт, придобит там. При определени специфични условия няма да е необходимо тези материали да са претърпели достатъчна обработка или преработка.

Минимални операции

Операциите, които се считат за недостатъчни обработки или преработки за да придадат произход на продуктите са изброени в чл. 5 към Протокол № 1 от анекс V към Споразумението от Котону (OJ L 317, 15.12.2000, р. 94)

Правило за общ толеранс

Материали без произход, които съгласно правилата в списъка не трябва да се използват при производството на даден продукт, въпреки това могат да бъдат използвани, при условие, че тяхната стойност не превишава 15 % от цената на производител на крайния продукт.

Правило за забрана за възстановяване или освобождаване от мита

Не се прилага. / възстановяването или освобождаването е забранено

Доказателства за произход

- Сертификат за движение EUR.1, издаден от митническите органи
- Декларация на одобрен износител или на кой да е износител за стоки, чиято стойност не превишава € 6 000

Валидност на доказателствата за произход

Доказателството за произход е валидно 10 месеца.

Освобождаване от доказателство за произход

- Когато общата стойност на внасяните продукти не превишава € 500 в случаи на малки пратки или € 1 200 в случай на продукти, формираща част от личния багаж на пътници.

Дерогации

Дерогацията е временно неприлагане, отслабване изискванията законодателството или правилата, и по този начин позволяваща преференциалното третиране да бъде предоставено за продукти, които не отговарят стриктно на критериите за “стоки с произход”.

Решения по искания за дерогации се вземат от Комитета за митническо сътрудничество ЕС – АСР и обикновено са валидни за срок от пет години.

Дерогациите, касаещи консервирана риба тон се предоставят автоматично в рамките на годишна квота от 8 000 т за консервирана риба тон и 2 000т за филе от риба тон.

Понастоящем са в сила дерогации за:

- соге спун прежда от Свазиленд [OJ L 26](#), 31.1.2006, р. 14 валидна до 31.12.2007
- мъжки ризи от Капо Верде([OJ L 48](#) of 19.2.2005, р. 43) валидна до 31.12.2007
- консерви риба тон и филета от риба тон от всички страни от АСР [OJ L 61](#), 8.3.2005, р. 48) валидна до 31.12.2007

6. Отвъдморски страни и територии (ОСТ)

а) Общо въведение

Отвъдморските страни и територии не са част от митническата територия на Общността. Те са конституционно свързани с четири страни-членки (Дания, Франция, Нидерландия и Великобритания).

Основополагащия договор – Римският договор от 1957, предвижда асоцииране на тези страни или територии.

Целта на асоциирането е да насърчи икономическото и социалното развитие на ОСТ и да установи близки икономически връзки между тях и Общността като цяло. Общността предоставя едностранни търговски преференции за всички продукти с произход от ОСТ. Правилата за произход определят условията, съгласно които страните бенефициенти се възползват от този преференциален достъп.

б) Законова рамка

Анекс III към Решение на Съвета № 2001/822/ЕС от ноември 2001 (ОJ L 314, 30.11.2001 р. 35) и Апендикс 2 към Анекс III (ОJ L 324, 7.12.2001).

в) Специфични разпоредби

Произход

В случай на обработка в две или повече страни от ОСТ продуктите ще се считат с произход в тази ОСТ, в която е извършена последната обработка или преработка, при условие, че обработката и преработката превишава недостатъчните операции по обработка или преработка.

Кумулация

За целите на дефиниране на понятието “стоки с произход” териториите на ОСТ се считат за единна територия. Това означава, че ако производител в страна от ОСТ използва материали от една или повече от другите страни от ОСТ, тези материалите се третира по еднакъв начин с тези, получени в страната от ОСТ, в която той произвежда своите продукти.

Кумулация с АСР и ЕС

Прилагат се двустранна, диагонална и пълна кумулация.

Кумулация не се прилага за селскостопанските продукти (ХС Глави 1 до 24) с произход от Общността и обхванати от системата за възстановявания при износ.

Специални разпоредби се прилагат за продукти, включени в HS Глава 17 и някои тарифни позиции от ХС Глави 10 и 18

Минимални операции

Операциите, които се считат като недостатъчни обработки или преработки за придаване на произход на продуктите са описани в чл. 5 на Анекс III към Решение на Съвета 2001/822/ЕС от 27 ноември 2001 (ОJ L 314, 30.11.2001 р. 35)

Правило за общ толеранс

Материали без произход могат да бъдат използвани при условие, че тяхната стойност не превишава 15 % от цената на производител на крайния продукти.

Правило за забрана за възстановяване или освобождаване от мита

Не е предвидено такова правило .

Доказателства за произход

- Сертификат за движение EUR.1, издаден от митническите органи
- Декларация на одобрен износител или на кой да е износител за стоки, чиято стойност не превишава € 6 000

Валидност на доказателствата за произход

Доказателството за произход е валидно 10 месеца.

Освобождаване от доказателство за произход

- Когато общата стойност на внасяните продукти не превишава € 500 в случаи на малки пратки или € 1 200 в случай на продукти, формираща част от личния багаж на пътници.

Дерогации

Дерогацията е временно неприлагане / намаляване действието / отслабване изискванията законодателството или правилата, и по този начин позволяваща преференциалното третиране да бъде предоставено за продукти, които не отговарят стриктно на критериите за “стоки с произход”.

Страните-членки на ЕС или съответните власти на ОСТ, които са засегнати следва да нотифицират Общността за своята молба за дерогация, заедно с причините за искането. Решения по искания по принцип се вземат от Комисията и обикновено са валидни за срок от пет години.

Дерогации, които понастоящем са в сила:

- Замразени филета от риба от Saint-Pierre and Miquelon ([OJ L 231](#), 29.8.2001, р. 13), валидна до 31.8.2006
- Скариди от Гренландия ([OJ L 345](#), 29.12.2001, р. 91), валидна до 31.12.2006
- Рибни продукти от Фолкландските острови ([OJ L 211](#), 7.8.2002, р. 16), валидна до 31.8.2007
- Омари от Saint-Pierre and Miquelon ([OJ L 243](#), 27.9.2003, р. 106), валидна до 30.9.2008
- Стриди от Saint-Pierre and Miquelon ([OJ L 197](#), 28.7.2005, р. 31) валидна до 31.7.2012

7. Обща система за преференции

а) Общо въведение

Принципът на общата система за преференции (GSP) е одобрен от Конференцията на Обединените нации за търговия и развитие (UNCTAD), и е облекчение, предоставено на развиващите се страни ("страни-бенефициенти") от някои развити страни ("страни донори"). Това не е договаряно с тях – преференциалното третиране е не реципрочно.

Схемите по GSP, предоставяни от различните страни-донори и техните правила за произход се различават фундаментално. Например, стоки, изпълняващи условията за GSP третиране на САЩ може е да не изпълняват условията за GSP третиране на ЕС.

Установени са специални договорености, с които да се отговори на специфичните нужди на най-слабо развитите страни. Следвайки т.нар. инициатива "всичко с изключение на оръжията" / "Everything But Arms" (EBA), представена през 2001, GSP на ЕС предоставя на тези страни безмитен, в това число и в рамките на квоти, достъп за почти целия им износ.

Важно: не всички страни, описани като бенефициенти отговарят на условията за предвиденото третиране. Например, Мйанмар временно е суспендиран от GSP, докато други страни все още на се изпълнени изискванията за административно сътрудничество, които предварително условие за предоставянето на тарифните преференции.

б) Законова рамка

Регламентът за GSP за периода до 31.12.2008 е Council Regulation (EC) No. 980/2005.

Правилата за произход, прилагани в рамките на GSP се съдържат в чл. 66 до 97 и в анекси 14 до 18 и 21 на регламент [2454/93](#) (IPC) (изменен с регламенти (EC) Nos. 12/97, 1602/2000 and 881/2003). Списъка с правилата се съдържа в анекс 15 CCIP (изменен с регламент No. 881/2003).

Трябва да се отбележи, че GSP е един / единствен режим. Специалните договорености / разпоредби, които включва (EBA, специалните поощрителни разпоредби за устойчиво развитие и добро управление (GSP-плюс)) са части на GSP и поради това към тях се прилагат едни и същи правила, т.е. те нямат отделни / самостоятелни или различни правила .

в) Специфични разпоредби

Кумулация

- Регионална кумулация
- Кумулация със стоки с произход от Норвегия и Швейцария

Не са предвидени нито диагонална, нито пълна кумулация

Регионална кумулация на произхода

Групите, които могат да се възползват от тази кумулация са:

- Група I: Бруней – Дарусалам , Камбоджа, Индонезия , Лаос, Малайзия , Филипини, Сингапур, Тайланд, Виетнам;
- Група II: Боливия, Колумбия, Коста Рика, Еквадор, Ел Салвадор, Гватемала, Хондурас, Никарагуа, Панама, Перу, Венецула;
- Група III: Бангладеш, Бутан, Индия, Малдиви, Непал, Пакистан, Шри Ланка .

Продуктите с произход от коя да е от страните от определена група, които се използват в по-нататъшно производство в друга страна от същата група се счита, че произхождат от страната на по-нататъшното производство, при условие, че стойността, добавена там е по-голяма от най-високата митническа стойност

на използваните продукти с произход от другите страни от регионалната група и извършената там обработка или преработка е по-напреднала от минималните операции. Когато тези условия не са изпълнени, стоките се считат с произход от страната от регионалната група, която е придала най-високата стойност от продукти с произход, идващи от другите страни от регионалната група.

Регионалната кумулация е свързана и с административно сътрудничество между членовете на групата, които трябва да удостоверяват произход всеки път, когато стоките се изпращат до друг член на групата.

Кумулация със стоки с произход от Норвегия и Швейцария

Тъй като схемите по GSP, предлагани от Норвегия и Швейцария са подобни на схемата по GSP на ЕС, е възможна известна връзка между тях. Материали (различни от селскостопанските продукти или продукти, обхванати от дерогации) с произход от Норвегия или от Швейцария, които претърпят повече от минимална операция в страна-бенефициент, се считат с произход в страната-бенефициент и могат да бъдат изнесени за ЕС, Норвегия или Швейцария.

В допълнение, митническите власти на Общността, Норвегия или Швейцария могат за целите на препращане на стоките до някоя от другите страни, да издават сертификат форма А, с които да заменят издадения сертификат форма А от страната-бенефициент.

Тези разпоредби са допълнени със споразумение под формата на размяна на писма между страните, публикувано в OJ L 38, 8/2/2001, р. 25.

Минимални операции

Списък с минималните операции се съдържа в чл. 70 на Правилника за прилагане на митническия кодекс (изменен с регламент No. [881/2003](#)).

General tolerance rule

Нивото на общия толеранс за материали без произход за продукти, различни от текстила е 10%.

Правило за забрана за възстановяване или освобождаване от мита

Не е предвидено такова правило.

Принцип на териториалност

Обработка или преработка извън територията на страната-бенефициент (без да се засяга регионалната кумулация) не се разрешава. Стоки, изнесени и в последствие върнати могат да се считат с произход само ако се докаже, че са същите като изнесените и не са претърпели никакви операции над такива, необходими за съхранението им в добро състояние.

Директен транспорт

Съществуват специални разпоредби за стоки с китайски произход, изпратени чрез Хонг Конг. Доказателство може да се представи чрез подпечатване в клетка 4 на сертификата форма А от China Inspection Co. Ltd..

Страните от всяка регионална група за които се прилага регионална кумулация се считат за единна територия за целите на правилото за директен транспорт. Така стоките с произход от една страна от групата могат да преминават през територията на друга страна от същата група без правилото да се нарушава.

Доказателство за произход

Обичайното доказателство за произход за стоки, изнесени от страна-бенефициент за Общността е сертификат форма А. С изключение на дерогациите, може да се използва декларация върху фактурата за стоки, чиято обща стойност не превишава Euro 6 000.

Когато стоки с произход от Общността се изнасят за страна-бенефициент с оглед двустранна кумулация, износителят от Общността може да използва сертификат EUR 1. Декларация върху фактурата може да се използва от одобрени износители и също от износители на стоки, чиято обща стойност не превишава Euro 6 000.

Срокът на валидност е 10 месеца.

Максималния стойностен лимит за освобождаване от изискването за представяне на доказателство за произход за малките пратки, изпратени от физически лица за физически лица е Euro 500, а за стоките съдържащи се в личния багаж на пътниците е Euro 1 200.

Дерогации

Дерогации от правилата за произход по GSP могат да бъдат предоставени към най-слабо развитите страни, които подадат искане за това и понастоящем три страни (Лаос, Камбоджа и Непал) имат дерогации за текстилни продукти. Те са временни, тъй като са предназначени да подпомогнат индустрията на страната да се развие, но могат да бъдат продължени ако е оправдано.

Дерогациите, предоставени на Лаос, Камбоджа и Непал им разрешават да използват материали в по-късен етап на производство от нормално изисквания и да ги набират от повече източници. Производствените операции трябва да се извършват там, но няма условие за добавена стойност. Виж регламенти Nos. 1613/2000, 1614/2000 and 1615/2000 съответно в (OJ L 185, 25/7/2000, pp. 38, 46 and 54), изменени с регламенти 2186/2004, 2187/2004* и 2188/2004 (OJ L 373, 21/12/2004, pp. 14, 16 and 18). * Английската версия на регламент No. 2187/2004 е имала грешка и публикувана корекция в OJ L 374, 22/12/2004, p. 75, която от своя страна е било обект на корекция, публикувана в OJ L 375, 23/12/2004, p. 35.

С оглед осигуряване третирането на стоките, внасяни в Общността в съответствие с дерогацията е съществено сертификатът форма А да бъде заверен, както е посочено в съответния регламент за дерогация

8. Южна Африка

а) Общо въведение

От 01.01.2000 търговските отношения между ЕС и Южна Африка се управляват от двустранно Споразумение за търговия, развитие и сътрудничество (TDCА) установяващо зона за свободна търговия между ЕС и Южна Африка.

б) Законова рамка

Протокол No 1 към Споразумението за търговия, развитие и сътрудничество между Европейската Общност и нейните страни-членки, от една страна, и Република Южна Африка, от друга страна (OJ L 311, 4.12.1999, p. 298).

в) Специфични разпоредби

Кумулация на произхода

Кумулация с ЕС

Прилага се двустрана кумулация.

Кумулация с Африкански, Караибски и Тихоокеански страни (АСР)

Разпоредбите, свързани с този тип кумулация все още не са влезли в сила в очакване на необходимите договорености между Южна Африка и страните от АСР. След приключване на тези договорености ще се прилагат следните типове кумулация:

Диагонална кумулация

При прилагане на тази система продуктите ще придобият произход Южна Африка или ЕС само когато добавената стойност там превишава стойността на материалите с произход от коя да е от страните от АСР. Ако това не е така, продуктите ще се считат с произход от страната от АСР, която придава най-високата стойност на използваните материали с произход.

Пълна кумулация

Тази система ще се прилага при обработка и преработка на материали, извършена в рамките на SACU (Южноафриканския митнически съюз, състоящ се от Ботсуана, Лесото, Намибия, Южна Африка и Свазиленд) когато тези материали претърпят последваща обработка или преработка в Южна Африка.

Минимални операции

Операциите, които се считат за недостатъчни обработки или преработки за придаване на произход на стоките са описани в чл. 6 от Споразумението за търговия, развитие и сътрудничество между ЕС и Южна Африка (OJ L 311, 4.12.1999 p. 298)

Правило за стойностен толеранс

То позволява материали без произход, които съгласно правилата в списъка не могат да бъдат използвани в производството на даден продукт, въпреки това да бъдат използвани, при условие че тяхната стойност не превишава:

- 10% от цената на производител за продуктите, включени в Глави 3 и 24 на ХС и в позиции 1604, 1605, 2207 и 2208
- 15% от цената на производител за другите продукти.

Правило за забрана за възстановяване или освобождаване на мита

Не е предвидено такова правило.

Доказателства за произход

- сертификат за движение EUR.1, издаден от митническите органи
- декларация, дадена от одобрен износител или от всеки износител на стоки с обща стойност, която не превишава € 6 000.

Валидност на доказателството за произход

Срокът на валидност е четири месеца.

Освобождаване от доказателство за произход

- Когато общата стойност на внасяните продукти не превишава € 500 в случаите на малки пратки или € 1 200 в случаите на продукти, формиращи част от личния багаж на пътници.

9. Латински Америка

- Мексико
- Чили

А) Мексико

а) Общо въведение

Търговската част от Споразумението между ЕС и Мексико за икономическо, партньорство, политическо сътрудничество и координация влезе в сила на 1 юли 2000 .

Преференциалните провела за произход се съдържат в анекс III към Решение 2/2000 и са подобни на правилата за произход, включени в други споразумения на Общността. Все пак, има някои специфики, които заслужава да бъдат отбелязани.

б) Законова рамка

Анекс III и неговите апендикси са публикувани в OJ L 245, 29.09.2000 , р. 953.

Правилата в списъка са били адаптирани към промените в Хармонизираната система, въведени през 2002 г. Решение на Смесения съвет № 5/2003 (OJ L 44, 18.2.2003, р. 1) съдържа новия апендикс II (заедно с някои други разпоредби) който е бил публикуван наново в неговата цялост.

Временното прилагане на правилата от списъка в апендикс II, свързани с кожени продукти е било удължено с Решение на Смесения комитет № 1/2002 (OJ L 44, 18.2.2003, р. 97).

В допълнение, временното прилагане на две правила от списъка, установени в апендикс II и свързани с някои химически продукти е било удължено от Решение на Смесения комитет № 1/2004 (OJ L113 of 20.4.2004, р. 60).

Обяснителни бележки към анекс III са публикувани в OJ C 128, 28.4.2001, р. 9. Допълнително, обяснителната бележка към член 17 е била променена и нейната ревизирана версия е публикувана в OJ C 40, 14.2.2004, р. 2.

в) Специфични разпоредби

Минимални операции

Някои от нещата, съдържащи се в списъка на недостатъчните обработки или преработки – т.н. минимални операции са специфични за това споразумение Поради това е необходимо да се направи справка с член 6 на анекс III.

Правило за общ толеранс

Правилото за общ толеранс е установено в чл. 5 и е лимитирано до 10% от цената на производител на продукта.

Специфичен толеранс за текстилни продукти

Следва да се отбележи, че специфичен толеранс за базовите текстилни материали без произход, предвиден в Забележка 5.1 към апендикс I, е ограничен до 8% от общото тегло на всички базови текстилни материали, използвани в производството на изнасяните продукти.

Доказателства за произход

- Сертификат за движение EUR. 1 или
- Декларация върху фактурата, изготвена от одобрен износител или от всеки износител, при условие, че общата стойност на продуктите не превишава € 6 000.

Специфично изискване, въведено в Споразумението, е задължителното индикиране на 4-значния тарифен код на изнасяните стоки, което да се включи в клетка 8 на сертификата EUR. 1.

Препоръчва се справка с обяснителните бележки, посочени по-горе.

Сертификатите за движение EUR. 1 се издават в Мексико от 'Secretaria Economia' на Ministry of Economy, което също е отговорно за предоставянето, мониторинга и оттеглянето на разрешенията за 'одобрени износители'. Последващите проверки по искане на митническите органи на Общността е също отговорност на 'Secretaria Economia'.

От друга страна, митническите органи на Мексико имат компетенциите да отправят искания до митническите органи на Общността за проверка на произхода на стоките и автентичността на доказателствата за произход.

Срок на валидност на доказателствата за произход

Валидността на доказателствата за произход е 10 месеца.

Освобождаване от изискванията за представяне на доказателства за произход

Когато общата стойност на внасяните продукти не превишава € 500 в случай на малки пратки и € 1 200 в случай на продукти, формиращи част от личния багаж на пътници.

Изложби

Споразумението не предвижда преференциално третиране на стоки, изпратени за излагане на панаири в трета страна и последващо продадени за внос в една от двете страни по споразумението.

"Правила в списъка"

Някои от правилата в списъка са включени в апендикс II (а) и се прилагат на временно основание вместо правилата в списъка, установени в апендикс II.

Б) Чили

Законова рамка

Споразумението за асоцииране между ЕС и Чили (OJ L 352, 30.12.2002) е влязло в сила на 1 март 2005.

Търговската част на споразумението се прилага от 1 февруари 2003.

Прилаганите правила за произход са установени в анекс III към споразумението за асоцииране (р. 935 in the same OJ), изменено с Протокол за асоцииране от 2004 г. Към споразумението (OJ L 38, 10.2.2005, р. 3) за да отчете присъединяването на 10-те нови страни-членки от 1 май 2004. Правилата от списъка се съдържат в апендикс II към анекс III.

Обяснителни бележки към анекс III са публикувани през 2003 г. (OJ C 321, 31.12.2003, р. 22) и са ревизирани през 2005 (OJ C 56, 5.3.2005, р. 36).

Специфични разпоредби

Минимални операции

Едно от нещата, включени в списъка с недостатъчните обработки или преработки – минималните операции е специфично за това споразумение. Необходимо е да се направи справка с чл. 6 от анекс III.

Правило за общ толеранс

Правилото за общ толеранс е установено в чл. 5 и се ограничава до 10% от цената на производител за продукта.

Правило за забрана за възстановяване или освобождаване от мита

Прилагането на правилото е суспендирано до 1 януари 2007 .

Доказателства за произход

- Сертификат за движение EUR. 1 или

- Декларация върху фактурата, изготвена от одобрен износител или от всеки износител, при условие, че общата стойност на продуктите не превишава € 6 000.

Специфично изискване, въведено в Споразумението, е задължителното индикиране на 4-значния тарифен код на изнасяните стоки, което да се включи в клетка 8 на сертификата EUR. 1.

Препоръчва се справка с обяснителните бележки, посочени по-горе.

Специфични указания за попълване на сертификатите EUR.1 и за съставянето на декларации върху фактурите са дадени съответно в апендикси III и IV

Сертификатите за движение EUR. 1 се издават в Чили от 'DIRECON' на Ministry of Foreign Affairs, което също е отговорно за предоставянето, мониторинга и оттеглянето на разрешенията за 'одобри износители'. Последващите проверки по искане на митническите органи на Общността е също отговорност на 'DIRECON'.

От друга страна, митническите органи на Чили имат компетенциите да отправят искания до митническите органи на Общността за проверка на произхода на стоките и автентичността на доказателствата за произход.

Срок на валидност на доказателствата за произход

Валидността на доказателствата за произход е 10 месеца.

Освобождаване от изискванията за представяне на доказателства за произход

Когато общата стойност на внасяните продукти не превишава € 500 в случай на малки пратки и € 1 200 в случай на продукти, формиращи част от личния багаж на пътници.

"Правила в списъка"

Някои от правилата в списъка са включени в апендикс II (а) и се прилагат на временно основание вместо правилата в списъка, установени в апендикс II.

10. Други

- Ферьорски острови
- Сеута и Мелила

A) Ферьорски острови (ФО)

а) Общо въведение

Споразумението между ЕС и Правителството на Дания и местното Правителство на Ферьорските острови е влязло в сила на 1 януари 1997 .

б) Законова рамка

Преференциалните правила за произход са установени в Протокол 3 към споразумението (OJ L 53, 22.02.1997) и са били променяни за въвеждане на член за счетоводното разделяне (OJ L 104, 10.04.2002). Считано от 1.12.2005 г. се прилага новия протокол, по модела на пан-евро-средиземноморските правила

в) Специфични разпоредби

Кумулация

Новият протокол предвижда пан-евро-средиземноморска диагонална кумулация .

Б) Сеута и Мелила

а) Общо въведение

Сеута и Мелила не са включени в митническата територия на ЕС. Въпреки това, чрез Протокол 2 от Акта за присъединяване на Испания към ЕС Сеута и Мелила се ползват от автономни преференциални споразумения с ЕС, позволяващи продукти с произход от Сеута и Мелила да се възползват от повечето системи за кумулация в търговията на ЕС с трети страни.

б) Законова рамка

Протокол 2 от Акта за присъединяване на Испания към ЕС регулиращ законовия статут на двата града в техните отношения с ЕС.

Преференциалните правила за произход за Сеута и Мелила са установени в Регламент на Съвета № 82/2001 от 5 декември 2000 (ОJ L 20, 20.01.2001).

ОJ 108 от 04.05.2003 съдържа списък със страните, с които Сеута и Мелила имат право да се кумулират когато те удостоверяват преференциален произход "Сеута и Мелила" за стоки за износ за ЕС.

в) Специфични разпоредби

Кумулация

Регламент на Съвета No 82/2001 предвижда разширяване на системата за кумулация между ЕС и други страни, които включват разпоредба за Сеута и Мелила в тази връзка. Важен момент е, че **само една система за кумулация може да бъде използвана** за всеки продукт: т.е. продукт, получен в Мелила, който включва материали от Швейцария и Мексико може да се възползва или от пан-европейската кумулация или от двустранната кумулация между ЕС и Мексико.

Минимални операции

Минималните операции се описани в чл. 7 на регламент No 82/2001.

Правило за общ толеранс

Правилото за общ толеранс е установено в чл. 6 на регламента и е ограничено до 10% от цената на производител за продукта.

Доказателства за произход

Доказателствата за произход са или сертификати за движение EUR. 1 или декларации върху фактурите . Сроктът на валидност е четири месеца.

11. Митнически съюзи

Движението на стоките в митническите съюз не е базирано на произхода, а на факта, че те изпълняват разпоредбите за свободно обращение. Все пак, някои продукти не попадат в обхвата на митническия съюз и остават обект на преференциално третиране, базирано на произхода. С оглед по-доброто разбиране на различните ситуации обясненията включват общ преглед на търговските отношения между ЕС и въпросните страни.

ЕС има митнически съюзи с три страни:

- Турция
- Андора
- Сан Марино

А) Турция – виж т. 3

Б) Андора: Митнически съюз и преференциални договорености

а) Общо въведение

- Митническият съюз обхваща Глави 25 до 97 на Хармонизираната система (ХС)
- Преференциални договорености за селскостопански продукти (Глави 1 до 24 на ХС) с произход от Андора, внасяни в ЕС
- Третиране най-облагодетелствана нация (MFN) за продукти с произход ЕС, внасяни в Андора
- Преференциални договорености за някои тютюни, произведени в ЕС, внасяни в Андора.

б) Законова рамка

- Споразумение за митнически съюз от 1990 г.
- Решения на Смесения комитет:
  - Решение 1/1999, изменящо Апендикса по правилата за произход за селскостопански стоки
  - Решение 1/2003 ('Свързващо законодателство')
- Регламент на Съвет (ЕС) N° 2302/2001 за прилагане на чл. 12(2) на Споразумението за тютюните

с) Специфични разпоредби

- Обхват на Митническия съюз: Глави 25 до 97 на ХС
- Вътрешни аспекти на митническия съюз
  - Премахване на тарифни и нетарифни бариери
  - Преработени селскостопански стоки

- Външни аспекти на митническия съюз: митническа тарифа и търговска политика: Съвместна декларация в преференциалните споразумения на ЕС

Митнически разпоредби в Споразумението за митнически съюз

- Изравняване на митническото законодателство (чл. 7)
- Компетентни митнически учреждения на Общността (чл. 8)
- Специални облекчения за мита и данъци за пътници (чл. 13)
- Упълномощаване на Смесения комитет за прилагането

Решение на Смесения комитет 1/2003 'Свързващо законодателство'

- Изравняване на митническото законодателство на Андора с това на ЕС
- Взаимно сътрудничество за покриване на задължения
- Търговия между двете части на митническия съюз: разширяване на Общностния транзит, удостоверяване на митническия статут (документ T2L)
- Търговия със стоки с трети страни:
  - Митническа стойност, активно усъвършенстване, пасивно усъвършенстване, връщани стоки
  - Прилагане на правилата за произход в преференциалните договорености с трети страни за продукти, обхванати от митническия съюз

Правила за произход

- Чл. 62: Андора следва да прилага правилата за произход на Общността, действащи в преференциалната търговия и последващи проверки по произхода в Андора, автономни преференции се правят от митническите учреждения на Общността
- Чл. 63 : заместващи сертификати
- Чл. 64 : Андора ще прилага *mutatis mutandis*. Регламент 1207/2001 (декларация на доставчика)

Апендикс 'Произход' за преференциалната търговия със селскостопански стоки от Андора в ЕС: специални черти:

- Двустранна кумулация
- 'Стар' списък с минимални операции
- няма дерогация от принципа за териториалност
- Няма счетоводно разделяне

В) Сан Марино: Митнически съюз и преференциални договорености

а) Общо въведение

- Митнически съюз за всички продукти, с изключение на въглища и стомана
- Непреференциални договорености, базирани на произхода

б) Законова рамка

- Споразумение за сътрудничество и митнически съюз 1991 (*OJ L 84 of 28.3.2002*)
- Решения на Комитета за сътрудничество:
- Решения 1/92 до 3/92
- Решение 4/92, изменено с решение 1/2002, за движение на стоки и административно сътрудничество

с) Специфични разпоредби

- Вътрешни аспекти на митническия съюз: свободно движение на стоки
  - Премахване на тарифните и нетарифните бариери
- Външни аспекти на митническия съюз: митническа тарифа, митнически разпоредби и търговска политика
- Декларация на Общността по преференциалните споразумения: Съвместна декларация за Сан Марино в преференциалните споразумения на ЕС

Предстоящи събития

Бъдещето на правилата за произход

На 16 март 2005 Европейската комисия прие Комуникация (COM(2005) 100) по бъдещето на правилата за произход в договореностите за преференциална търговия. Тя е в изпълнение на нейната Зелена книга от декември 2003, с която се предприе широк дебат по въпроса. Виж също Обобщения доклад от получения отклик.

Комуникацията излага нов подход към правилата за произход във всички договорености за преференциална търговия, в които участва Общността. Предвидените промени няма да настъпят веднага, а ще бъдат въведени във времето, като се започне с приоритетни разпоредби, като например теза по GSP. Конкретно предложение за нови правила за произход по GSP ще бъде представено скоро с оглед въвеждане през 2006. Опростяването и гъвкавостта, предлагани в новия подход ще помогне на страните-бенефициенти по GSP да се възползват по-пълно от новите схеми по GSP.

Комуникацията съдържа три елемента:

- *Подходящи правила, определящи придобиването на произход*: единствен общовалиден критерий за определяне на произхода на стоките, които не са изцяло получени, базиран на добавената стойност в страната-бенефициент (или, където е подходящо, въпросната регионалната група). Това ще доведе до формално опростяване чрез подмяна на сегашното многообразие от правила, вариращи за различните продукти. Същевременно, то ще даде на органите, определящи политиката, по-голяма гъвкавост, тъй като те ще могат по-лесно да приспособят правилата към целите (например обвързано с развитието) на въпросните договорености чрез поставяне на праговете. Все пак Комисията все още се нуждае от изчистване на детайлите и извършване на допълнителни оценки на въздействието.
- *Ефикасни процедури /отговорности на операторите и органите в установяване и контролиране на произхода*: Правата и задълженията на операторите и администрациите ще бъдат уточнени и ребалансирани. По-конкретно, сегашната система за сертифициране на произхода ще бъде заменена от изявление за произхода, поставено директно от износителя, който е най-добрата позиция да го познава. Износителите ще бъдат регистрирани от компетентните власти на въпросното страна и тези власти ще са отговорни за извършване на контрола.
- *Защитена среда*: прилагането на правилата от компетентните органи: Набор от мерки ще подкрепят изпълнението от публичните органи на техните задължения за правилно прилагане на договореностите и пълно сътрудничество в предотвратяване и борба със злоупотребите. Първо, когато се въведат нови, или се продължават или ревизират съществуващи договорености, ще се извърши предварителна оценка на капацитета им за изпълнение на отговорностите. Това ще бъде подкрепено от подходящата информация, обучение и техническа помощ. Накрая, ще бъде установена система за периодичен мониторинг на изпълнението от публичните органи на техните задължения.